

Dosarul nr. 3ra-626/22
2-21081856-01-2rac-16062022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. G. Cazacu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

27 iulie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Victor Pridorjînî, reprezentat de avocatul Alexei Croitor

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată a lui Victor Pridorjînî împotriva Instituției Penitenciare nr. 13 cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil

împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Victor Pridorjînî, reprezentat de avocatul Alexei Croitor cu menținerea hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani

constată:

La 1 iunie 2021, Victor Pridorjînî a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Penitenciare nr. 13 cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii a invocat că din data de 18 iulie 2014 până la data depunerii acțiunii, este deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău cu statut de prevenit în cadrul cauzei penale examinate la Curtea de Apel Chișinău.

A comunicat reclamantul că la 11 martie 2021, s-a adresat cu cererea nr. P-689/21, prin care a solicitat accesul la serviciul semnătura electronică, iar prin scrisoarea Penitenciarului nr. 13 Chișinău nr. 2/P-689/21 din 1 aprilie 2021, i-a fost refuzat accesul la serviciul semnătura electronică.

Astfel, la 30 aprilie 2021, prin intermediul avocatului, s-a adresat cu cererea prealabilă către Penitenciarul nr.13 Chișinău, înregistrată cu nr. C-240/21 la 6 mai 2021, prin care a solicitat anularea refuzului Penitenciarului nr. 13 Chișinău nr. 2/P-689/21 din 1 aprilie 2021, admiterea cererii nr. P-689/21 din 11 martie 2021 privind asigurarea dreptului de a obține semnătura electronică.

Prin scrisoarea Penitenciarului nr. 13 Chișinău nr. 2/C-240/21 din 14 mai 2021, a fost refuzată admiterea cererii prealabile.

A remarcat că dreptul de a beneficia de serviciul semnătura electronică este garantat prin Legea nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, Directiva nr. 1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice.

La fel, a evidențiat că art. 208 Cod de executare, prevede obligația administrației penitenciarului de a lua toate măsurile necesare pentru asigurarea aplicării dispozițiilor legale privind liberul acces la informațiile pentru condamnați. Penitenciarul asigură recepționarea emisiunilor radiofonice și televizate în limitele regimurilor de deținere prevăzute în prezentul cod și în Statutul executării pedepsei de către condamnați, condamnatul poate să se folosească de aparat de radio, televizor, casetofon personal sau de orice alte aparate autorizate de către administrația penitenciarului, cu condiția achitării plății pentru energia electrică consumată.

A considerat că la examinarea cererii deținutului nu au fost respectate prevederile privind examinarea petițiilor și desfășurarea procedurii administrative, și anume: obligația să asigure publicitatea ședinței organelor colegiale și condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale, prevăzută la art. 67 Cod administrativ, obligația de a-l informa în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată la cerere, conform art. 70 alin. (2) Cod administrativ, obligația de a emite un act administrativ individual conform art. 78 alin. (1) Cod administrativ.

Și-a întemeiat pretențiile în temeiul dispozițiilor art. art. 1, 3, 4 din Legea nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, art. 208 Cod de executare, pct. 62 din Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, art. 67, 70 alin. (2), 78 alin. (1), 189, 206 Cod administrativ.

A solicitat anularea refuzului Penitenciarului nr. 13 Chișinău nr. 2P-689/21 din 1 aprilie 2021, obligarea directorului Penitenciarului nr. 13 Chișinău să admită cererea depusă de el nr. P-689/21 din 11 martie 2021.

Prin hotărârea din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, ca fiind neîntemeiată.

La 13 octombrie 2021, prin intermediul poștei electronice, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 2 februarie 2022, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) Cod administrativ, a fost prezentată motivarea apelului.

Prin decizia din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor cu menținerea hotărârii din 12 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În consolidarea soluției adoptate, instanțele de judecată ierarhic inferioare au constatat respectarea de către autoritatea publică pârâtă a prevederilor legale sub aspectul inițierii procedurii administrative, motivării actelor administrative contestate prin prisma prevederilor art. 118 Cod administrativ, precum și a dreptului discreționar consfințit în art. 225 alin. (2) Cod administrativ.

Prima instanță și instanța de apel au conchis că argumentele invocate în suportul acțiunii nu sunt susceptibile să determine anularea refuzului nr. 2/P-689/21 din 1 aprilie 2021 și obligarea admiterii cererii nr. P-689/21 din 11 martie 2021.

Or, de către autoritatea pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actelor administrative contestate care au fost emise în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței.

Astfel, Instituția Penitenciară nr. 13 și-a exercitat dreptul discreționar de emitere a refuzului nr. 2/P-689/21 din 1 aprilie 2021, conform competenței și a prevederilor art. 225 alin. (1) și (2) Cod administrativ în limitele legale și conform scopului acordat prin lege.

De asemenea, instanțele de judecată au reținut că legislația în vigoare nu prevede obligațiunea Administrației Penitenciarului de a crea condiții condamnaților sau altor deținuți pentru obținerea semnăturii electronice.

Instanța de apel a evidențiat că cererea privind asigurarea dreptului la semnătură electronică este adresată către un pârât necorespunzător.

La fel, a fost menționat că Penitenciarul nr. 13 nu prestează servicii electronice și nu are calitate de operator al serviciului electronic guvernamental integrat de semnătură electronică, aceasta fiind prerogativa exclusivă a Serviciului Tehnologiei Informației și Securitate Cibernetică.

Respectiv, pentru asigurarea dreptului la semnătură electronică, reclamantul urmează a se adresa autorității competente și investite cu asemenea împuterniciri.

La 6 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Victor Pridorjnhî, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus recurs motivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei cu admiterea cererii de chemare în judecată.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu actele judecătorești recurate, deoarece instanțele de judecată ierarhic inferioare nu și-au motivat argumentat hotărârea, au omis circumstanțele importante care se referă la faptul că dânsul din 18 iulie 2014 până la 28 decembrie 2021 a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău cu statut de prevenit în cadrul cauzei penale examinate la Curtea de Apel Chișinău.

A considerat că prin refuzul Penitenciarului nr. 13 Chișinău de acces la serviciul semnătura electronică, i-a fost încălcat dreptul lui la acces la informație prin intermediul serviciului semnătura electronică.

Totodată, a accentuat că dreptul de a beneficia de serviciul semnătura electronică este garantat prin Legea nr. 91 din 29 mai 2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, Directiva nr. 1999/93/CE a Parlamentului

European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice.

Astfel, a evidențiat că la examinarea cererii deținutului nu au fost respectate prevederile privind examinarea petițiilor și desfășurarea procedurii administrative, și anume: obligația să asigure publicitatea ședinței organelor colegiale și condițiile pentru participarea persoanelor interesate la ședințele organelor colegiale, prevăzută la art. 67 Cod administrativ, obligația de a-l informa în scris, în decursul unui termen rezonabil, despre procedura inițiată la cerere, conform art. 70 alin. (2) Cod administrativ, obligația de a emite un act administrativ individual conform art. 78 alin. (1) Cod administrativ.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 aprilie 2022, în ședință publică (f. d. 75).

Actele cauzei nu atestă faptul când dispozitivul deciziei instanței de apel a fost notificat participanților al proces.

Totodată, din materialele dosarului rezultă că decizia motivată din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatul Alexei Croitor, prin intermediul oficiului poștal, la 1 iunie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 84).

Se mai constată că la 6 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice, Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor a depus recurs motivat împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 86-90).

Astfel, recursul depus de Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor împotriva deciziei din 12 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

La 20 iunie 2022, în adresa Penitenciarului nr. 13 a fost expediată copia recursului depus de Victor Pridorjîi, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 100), fiind recepționată la 24 iunie 2022, ceea ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 101).

Până la data stabilită pentru examinarea admisibilității recursului, Penitenciarului nr. 13 nu și-a valorificat acest drept procedural și nu a depus referință.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Victor Pridorjîi, reprezentat de avocatul Alexei Croitor, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului

civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) Cod administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Victor Pridorjîni, reprezentat de avocatul Alexei Croitor se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru